

Vráťme sa k princípom II – Povinné členstvo v profesijnej komore

V prvom článku o princípoch a zásadách pri zmenách v systéme zdravotníctva v SR sme sa venovali vzdelávaniu zdravotníckych pracovníkov, jeho financovaniu a zrušeniu úľav na dani z príjmov.

Ďalšou témou, ktorá sa dotýka zdravotníckych zamestnancov, je diskusia o povinnom členstve v príslušnej stavovskej, profesijnej komore. Treba povedať, že dnes existujúce nepovinné členstvo pre zdravotníckych pracovníkov, ktorí vykonávajú činnosť v slobodnom povolani ako samostatne zárobkovo činné osoby, je popretím zásad profesijnej samosprávy. Profesionálne komory tzv. slobodného povolania regulujú, môžu vydávať rôzne predpisy, pokyny a usmernenia, usmerňujú aj vzdelávanie, ale majú aj disciplinárnu právomoc, ktorá môže siahť až do tej miery, že vylúčenie z komory znamená zánik oprávnenia na výkon príslušného slobodného povolania. Nepovinné členstvo pre tzv. „súkromných“ zdravotníckych pracovníkov robí z profesionálnych komôr v zdravotníctve organizácie s pomerne nízkou autoritou voči svojim členom, pretože títo bez akýchkoľvek obmedzení môžu kedykoľvek z komory vystúpiť, napríklad pri zahájení disciplinárneho konania. Nízka autorita komôr smerom navonok súčasne umožňuje neprimerané až nadmerné zasahovanie štátnych orgánov a úradov do výkonu slobodných povolání v zdravotníctve, vrátane pochybného vplyvu rôznych „reťazcov“ a príbuzne fungujúcich spoločností.

Na druhej strane prípadné povinné členstvo zdravotníckych **zamestnancov** v profesijnej komore treba považovať za porušenie princípu osobnej slobody a rovnosti (zamestnancov). V slovenských pomeroch by to bol totiž ojedinelý príklad, že zamestnanec je donútený zamestnávateľom (na základe zákona) byť členom nejakej organizácie, inak ho neprijme do

pracovného pomeru. Súčasne treba uviesť, že by tým bol porušený aj princíp právnej istoty zamestnanca. Povinným členstvom v profesijnej komore by sa totiž zamestnanec dostal pod disciplinárnu právomoc súčasne zamestnávateľa i komory; a mohlo by sa stať, že splnenie určitého záväzného pokynu zamestnávateľa by mohlo byť disciplinárnym previnením voči predpisom komory a naopak, splnenie určitého príkazu komory by mohol zamestnávateľ hodnotiť ako porušenie pracovnej disciplíny. Len na vysvetlenie, v Slovenskej republike neexistuje „Slovenská právnická komora“ alebo „Slovenská komora ekonómov“, ale pre právnikov v slobodnom povolaní advokát máme Slovenskú advokátsku komoru, pre ekonómov v slobodnom povolaní audítor máme Slovenskú komoru audítorov, obe s povinným či automatickým členstvom. No ak by aj náhodou došlo k vylúčeniu nejakého advokáta alebo audítora z určitých dôvodov z profesijnej komory, môžu sa naďalej žiť ako podnikový právnik alebo podnikový ekonóm či účtovník v zamestnaneckom pomere. Povinné členstvo zdravotníckeho zamestnanca v profesijnej komore by však znamenalo, že vylúčením z komory z akýchkoľvek dôvodov, obrazne povedané, skončí „na ulici“, pretože absolútne stráca možnosť vykonávať svoje zdravotnícke povolanie aj v pracovnom pomere (teda ako závislú prácu). Myslím, že rozdiel oproti právnikom a ekonómom, ak by prešlo povinné členstvo v komore aj pre zdravotníckych zamestnancov, je zrejmý.

Podľa môjho názoru by mal mať povinné členstvo v stavovskej, profesijnej komore z pochopiteľných dôvodov ten, komu komora vydala licenciu, či už na výkon zdravotníckeho povolania, na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, ale i na výkon činnosti odborného zástupcu (veď nikoho nemožno nútiť, aby bol prednostom, primárom alebo ordinárom, vždy môže slobodne byť bežným lekárom – zamestnancom); a teda by mala mať na tieto osoby aj určitý disciplinárny dosah. A je úplne

v poriadku, keď „rozhranie“ medzi poskytovateľom – zamestnávateľom (a jeho záujmami) a profesijnou komorou (a jej záujmami) bude vykonávať práve odborne kvalifikovaná osoba v pozícii vyššieho manažmentu – odborný zástupca poskytovateľa.

*Miroslav Pavlák, Zdravotnícke noviny č. 2/2011, uverejnené pod názvom:
„Povinné členstvo v profesijnej komore“*